קרבן יחיד שנתערב בו'. בכולהו גרסינן קרבן: **קרבן יחיד בקרבן ציבור.** כגון שעיר נשיא בשעיר הרגלים או עולה בעולה: הכי ה[1] גרסינן **ואם נתן מתנה מכל אחד ואחד יצא.** כדאמרן בפרק בית שמאי (לעיל דף לו:) כל היתנין על המזבח החילון שנתנן במתנה אחת כיפר: **ארבע מתנות.** שתים ו[1] מתנות שהן ארבע קתמר: **בד"א.** דבעינן ארבע מתנות מכל אחד לכתחילה: **אבל נתערבו שחוטין.** שנבלו דמס בכוס אחד נותן ד' מתנות מכולם יחד שהרי יש כאן משייהס קסבר יש בילה: **אף יחיד בגברי.** ואע"ג דבעי סמיכה. ומדליבור לא מלי לאותביה ג[1] שאין סמיכה בציבור אלא בחטאות הפנימיו' והכא בפנימיות לא קמיירי מדקתני ז[1] ארבע מתנות: **ופסברא הא מתרלפא היא.** והאי חיין דוקא הוא ואנתערבו קודש סמיכה קאי הא קתני אבל שחוטין לא בעי ד' מכל אחד לכתחילה ובשחוטין ח[1] נמי משכחת לה דבעיא כגון שנתערבו כוסות ואין ידוע איזהו של זה ואיזהו של זה ולא נבללו הדמים בכוס אחד: **אלא.** האי חיין לאו דוקא והכי קאמר בד"א דצריך ארבע מתנות מכל אחד לכתחילה: **שנתערבו שחוטין.** כוסות בכוסות דהיינו כעין חיין דכל חד לחודיה קאי: **אבל נבוללו.** שני הדמים לתוך כוס אחד נותן ארבע מתנות לכולן והשתא ליכא לאותודי סמיכה דהא לאחר שחיטה וסמיכה נתערבו אבל קודם סמיכה ט[1] לא ילון לדברי הכל: **רבי אליעזר.** לגבי מי חטאת קאי ומייתינן לה לקמן בפירקין (דף פ.) לגוחית של מי חטאת המוקדשין שנפל לתוכן מים אחרים כל שהוא רבי אליעזר אומר יזה שתי הזאות ולקמן [שם] מפרש מילתיה. וקאמר רבי לדברי רבי אליעזר הזאה אינה צריכה שיעור י[1] אגבא דגברא דאי צריכה שיעור נהי נמי דיש בילה וסמכינן עלה דודאי יש בכולו י[1] הזאה מן המים הכשרים ומלטרפין מה שבראשונה ומה שבשניה מי יימר דמליא י[1] שיעורא: הזאה

איתיביה אביי קרבן א[1] יחיד שנתערב בקרבן יחיד וקרבן ציבור שנתערב בקרבן ציבור וקרבן יחיד וקרבן ציבור שנתערבו זה בזה נותן ד' מתנות מכל אחד ואחד ואם ב[1] נתן מתנה מכל אחד יצא ואם נתן ארבע ג[1] מכולן יצא במה דברים אמורים שנתערבו חיין אבל נתערבו שחוטין נותן ארבע מתנות מכולן ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא ד[1] רבי אומר רואין את המתנה אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה ואם לאו פסולה קתני יחיד דומיא דציבור מה ציבור גברי אף יחיד גברי אמר רבא ותסברא הא מתרצתא היא דקתני במה דברים אמורים כשנתערבו חיין אבל נתערבו שחוטין לא מה לי חיים מה לי שחוטין אלא הכי קאמר בד"א שנתערבו שחוטין כעין חיים בכוסות אבל בבולל נותן ד' מתנות לכולן ואם נתן מתנה אחת לכולן ה[1] יצא רבי אומר רואין את המתנה אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה ואם לאו פסולה ומי אית ליה לרבי האי סברא והא תניא ו[1] אמר רבי לדברי ר"א

מסורת הש"ס

א) ירושלמי יומא פ"ה ה"ד, ב) [לקמן פ.], ג) מנחות צב., ד) יומא יד., ה) [ע' תו' יבמות קד: ד"ה דאמרן], ו) מצורף זבחים פ"ה ה"א, ז) [ועי' כ"ז בגיגיון פ' כל הגט דף כח: בתד"ה והא ובמהרש"א שם]

שינויי נוסחאות

א) ס"א כתוב חטאת, במקום קרבן [בכל הכריתות] (*שמב"ר, וכ"ה ברש"י כת"י). וע' טי"ק בענין חילוק הגירסאות: ב) תיבות ואם נתן מתנה מכל אחד יצא ליתא בכתב"י ובתוספתא פ"ח וכן ליתא בכל דפוסים הישנים. ולהנוסח חטאת [שנאות אב] בודאי הוא מיותר דהיינו ואם נתן ארבע מכולן וכדומה מן התוס' דלא הוו גרסי לה. והכה"ר הוסיפו מרש"י ולדידיה קאי מתנה כו' אחטאת וארבע כו' אעולה (דף"ס). ועי' ש"מ ד"ה ואם נתן, ובמ"ש ובטה"ק ומ"ש: ג) ארבע מתנות מכולן כ"ל (*ש"מ): ד) ל"ל מכולן (ש"מ): ה) דבור זה ל"ל אחר ד"ה ארבע מתנות (צ"ק): ו) ל"ל שתי (צ"ק): ז) מדקתני דלא מעכבי ארבע מתנות (באה"מ). ובש"מ תיקן כנוסח רש"י כמ"ש: ח) ל"ל הלא בשחוטין (ש"מ): ט) סמיכה ידעו לדברי הכל כל"ל (ש"מ). [מיתות לא ידעו ליתא בד"ר]. וגי' ל"ק סמיכה לא יצא כל"ל וסס"ד ומס"ד לדברי ר"א: י) ל"ל בכל (גליון): יא) ל"ל דאיכא שיעורא (ש"מ): יב) להביא ולהתנות במותר כל"ל (ש"מ): יג) תיבות ולא יעשו סמיכה נמתק (צ"ק): יד) לפטור את עצמו כל"ל (ב"ש): טו) משלח אע"פ לא (ב"ש): טז) משלח אע"פ שאינו יכול לסמוך כל"ל (ב"ש): יז) ל"ל מן הבקר (ש"מ והגרי"ב): יח) ל"ל דמדקתני (ש"מ): יט) ל"ל מאי טעמא. וכ"ה בדפוסי הגליה. ובגליון כ' ל"ל מ"מ: כ) בב"ש נוסף להמתין: כא) ל"ל או כגון (ש"מ). [וכל"ק מוסק תיבת בגון]: כב) גי' ש"מ בשעה שמתחנך לעבודה: כג) מדכתיב ובאת שמה והבאתם כל"ל (ב"ש. וכ"ה בתוס' גיטין כח ע"ב): כד) חיישינן שיהיה ראוי לסמיכה כל"ל (צ"ק. וכ"ה בתוס' גיטין שם): כה) ל"ל יכול (צ"ק): כו) עי' בגוס' רש"י כמ"ש (הגרי"ב): כז) מכלן ועד סוף הדיבור הוא מוסגת (ב"ש): כח) מכלן עד סה"ל ליתא בכי"ר: כט) כ"א מעת לעת הילכך אינה צריכה בדיקה הס"ד (כי"ר): ל) בכי"ר ליתא לדיבור זה. אבל להלן גר' חטאת צבור שנתערבה בחטאת יחיד כגון כו':

שיטה מקובצת

חטאת יחיד שנתערב בחטאת צבור. וא"ת הא חטאת יחיד נקבה וחטאת צבור זכר. ותירץ בקונטרס דמשכחת לה בשעיר נשיא בשעירי רגלים דשניהם זכרים: **ואם** נתן ד' מתנות מכולן יצא. פ"ה שתי מתנות לכל אחת וקשה דל"כ הוא כב"ש דאמר לעיל כל הניתנים על המזבח החילון שנתן במתנה אחת כיפר וכחטאת שתי מתנות ועוד דע"כ אתיא כב"ש מדמסיים ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא אלמא דבמתנה אחת כשרה אף בחטאת כב"ה. וי"ל דקאי אארבע מתנות דבריתא יחיד ביחיד וצבור בצבור, ודוחק. ולכן נראה דגרסינן אם נתן מתנה אחת מכל אחד יצא, אי נמי אי נתן שנים מכולן יצא: **בה** ציבור גברי אף יחיד גברי. וה"ק דבלאו האי דיוקא מלי לאוקמי, דהא לא מתוקם אלא בשעיר נשיא כדפירש בקונטרס לעיל:

נוסחאות רש"י בת"י

המיכר הוא בה) כגון שנתחכו רגליה או ניקב קרום של מוח שלה ליחול ולשקליה ואינך לישתרו: **ואי לא ידע לה.** שאין טריפותה ניכר: **מגא ידע.** מעיקרא שנתערבה כאן טריפה: **מקונא הקון.** בכשר ולא נחלב וכשריה, ומוסס נמי לא הוי דהדר בריא: **דרוסה הוא.** טריפה דקלי ליה זיהבא, ובין דרוסה לנקובה לא ידע: **נפולה.** נפלה מן הגג ונמן לה גבי טריפות משום דיקוקי איברים וגם אם שחטה בתוך מעת לעת ואפילו בדקה לאחר שחיטה בכל מיני טריפות ולא מצא, ואם שהתה מעת לעת ושחטה לריכה בדיקה בכל מיני בדיקות טריפות, הילכך ידעו שאם תאמר ימכרו לגרים אותו סמין ושחטו בעזרה והטריפה אשר תמצא תיפסל במצא מכנים מזיד ספק טריפה לעזרה: **נפולה נמי ינבקה.** ורלה אם יכולות כולן להלך אין כאן טריפה ויתכרו לגרים אותו הסיון דאיכה לאמר שהיה בדיקה לא בעיא: **קסבר.** ריש לקיש דמוקי מתני' בהכי, עמדה לריכה מעת לעת קודם שחיטה ובדיקה לאחר שחיטה, ואפילו אם הלכה לריכה בדיקה לאחר שחיטה. ואם תאמר יקרבו ויבדקו, כיון דאיתחזק ספק טריפה לא מעיילינן לה לעזרה: **ולד טריפה לא יקרב.** בפרק כל הבהמה בתמורה (תמורה לא.): **דרוסה הוא.** הנקבה משוך ולא עגול שהיפוכן קורע ויורד בהמה מכה בנבר: **עמדה.** על רגליה ולא הלכה אינה לריכה לשחוט מעת לעת קודם שחיטה אבל בדיקה לאחר שחיטה בעיא ואם הלכה אפילו בדיקה לא בעיא: **והא בני סמיכה.** בבעלים ולא ידיע מי בעליו דקתני יקרב קודם מי שהוא: **קרבן נשים.** דלא בעי סמיכה דאמר מר (קידושין לו.) כני שרבאל קומכין ואין בנות ישראל סומכות: **אבל קרבן נשים לא.** בתמיה, אינו כשר ליקרב

בתערובת: ע"כ מענין קודם **הטאת** ל) **יחיד שנתערב בחטאת יחיד.** בכולהו גרסינן חטאת בתוספתא. **הטאת יחיד וחטאת צבור שנתערבו.** כגון שעיר נשיא בשעירי רגלים: **ואם נתן ארבע מתנות.** מזה שנים ומזה שנים יצא דכל הניתנין על מזבח החילון שאין דמם בלוע זה בזה אלא נתערב בשחוטין: **ומאי חייס דקאמר שחוטין בעין חייס.** שאין דמם בלוע זה בזה אלא נתערב כוס בכוס ואין ידוע איזה של יחיד ואיזה של ציבור: **אבל נבללו.** שנתערבו בשחוטין דקתני, אחידי דקא קרי תנא לתערובת כוסות חיין קרי לתערובת בלולין שחוטין: לדברי ר"א. דמכשיר בשאר הזאות (לקמן פ.):

נוסחאות רש"י בת"י

ומי אית ליה לרבי האי סברא. דמתנה לריכה שיעור: **לדברי ר' אליעזר.** לקמן (דף פ.) מייתינן לה בהאי פרקין בלוחות של מי חטאת שנפלו לתוכה מים כל שהן שאינן של מי חטאת ר' אליעזר אומר יזה ב' הזאות, ופירשה רבי למילתיה ואמר דקסבר ר' אליעזר יש בילה והזאה אינה לריכה שיעור ובחדא הזאה נמי הוה סגי ליה אלא קנסא קנסוהו רבנן כי היכי דלא נשתכח בתערובת מים הפסולין, דקתני אמר רבי לדברי ר' אליעזר הזאה כל שהוא מטהרת שההזאה אינה לריכה שיעור, והזאה מחלה כשר ומחלה פסול כלומר ואפילו נתערבו פסולין בכשרין נמי אין תערובתן פוסלתן דכיון שיש בילה נפיק ידי הזאה בכל שהו שיש בה מן הכשרים, ולא מחלה דוקא דאי לר' אליעזר הזאה לריכה שיעור כי מזה ב' הזאות מאי הוי דלמא דכל הניתנין על מזבח החילון רובן מן הפסולין הן אלמא לר' אין הזאה לריכה שיעור ובקס"ד הוא הדין למתנות דם המזבח:

קרבן יחיד שנתערב בו'. בכולהו גרסינן קרבן: **קרבן יחיד בקרבן ציבור.** כגון שעיר נשיא בשעיר הרגלים או עולה בעולה: הכי ה[1] גרסינן **ואם נתן מתנה מכל אחד יצא.** כדאמרן בפרק בית שמאי (לעיל דף לו:) כל היתנין על המזבח החילון שנתנן במתנה אחת כיפר: **ארבע מתנות.** שתים ו[1] מתנות שהן ארבע קתמר: **בד"א.** דבעינן ארבע מתנות מכל אחד לכתחילה: **אבל נתערבו שחוטין.** שנבלו דמס בכוס אחד נותן ד' מתנות מכולם יחד שהרי יש כאן משייהס קסבר יש בילה: **אף יחיד בגברי.** ואע"ג דבעי סמיכה. ומדליבור לא מלי לאותביה ג[1] שאין סמיכה בציבור אלא בחטאות הפנימיו' והכא בפנימיות לא קמיירי מדקתני ז[1] ארבע מתנות: **ופסברא הא מתרלפא היא.** והאי חיין דוקא הוא ואנתערבו קודש סמיכה קאי הא קתני אבל שחוטין לא בעי ד' מכל אחד לכתחילה ובשחוטין ח[1] נמי משכחת לה דבעיא כגון שנתערבו כוסות ואין ידוע איזהו של זה ואיזהו של זה ולא נבללו הדמים בכוס אחד: **אלא.** האי חיין לאו דוקא והכי קאמר בד"א דצריך ארבע מתנות מכל אחד לכתחילה: **שנתערבו שחוטין.** כוסות בכוסות דהיינו כעין חיין דכל חד לחודיה קאי: **אבל נבוללו.** שני הדמים לתוך כוס אחד נותן ארבע מתנות לכולן והשתא ליכא לאותודי סמיכה דהא לאחר שחיטה וסמיכה נתערבו אבל קודם סמיכה ט[1] לא ילון לדברי הכל: **רבי אליעזר.** לגבי מי חטאת קאי ומייתינן לה לקמן בפירקין (דף פ.) לגוחית של מי חטאת המוקדשין שנפל לתוכן מים אחרים כל שהוא רבי אליעזר אומר יזה שתי הזאות ולקמן [שם] מפרש מילתיה. וקאמר רבי לדברי רבי אליעזר הזאה אינה צריכה שיעור י[1] אגבא דגברא דאי צריכה שיעור נהי נמי דיש בילה וסמכינן עלה דודאי יש בכולו י[1] הזאה מן המים הכשרים ומלטרפין מה שבראשונה ומה שבשניה מי יימר דמליא י[1] שיעורא: הזאה

איתיביה אביי קרבן א[1] יחיד שנתערב בקרבן יחיד וקרבן ציבור שנתערב בקרבן ציבור וקרבן יחיד וקרבן ציבור שנתערבו זה בזה נותן ד' מתנות מכל אחד ואחד ואם ב[1] נתן מתנה מכל אחד יצא ואם נתן ארבע ג[1] מכולן יצא במה דברים אמורים שנתערבו חיין אבל נתערבו שחוטין נותן ארבע מתנות מכולן ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא ד[1] רבי אומר רואין את המתנה אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה ואם לאו פסולה קתני יחיד דומיא דציבור מה ציבור גברי אף יחיד גברי אמר רבא ותסברא הא מתרצתא היא דקתני במה דברים אמורים כשנתערבו חיין אבל נתערבו שחוטין לא מה לי חיים מה לי שחוטין אלא הכי קאמר בד"א שנתערבו שחוטין כעין חיים בכוסות אבל בבולל נותן ד' מתנות לכולן ואם נתן מתנה אחת לכולן ה[1] יצא רבי אומר רואין את המתנה אם יש בה כדי לזה וכדי לזה כשרה ואם לאו פסולה ומי אית ליה לרבי האי סברא והא תניא ו[1] אמר רבי לדברי ר"א

מסורת הש"ס

א) ירושלמי יומא פ"ה ה"ד, ב) [לקמן פ.], ג) מנחות צב., ד) יומא יד., ה) [ע' תו' יבמות קד: ד"ה דאמרן], ו) מצורף זבחים פ"ה ה"א, ז) [ועי' כ"ז בגיגיון פ' כל הגט דף כח: בתד"ה והא ובמהרש"א שם]

שינויי נוסחאות

א) ס"א כתוב חטאת, במקום קרבן [בכל הכריתות] (*שמב"ר, וכ"ה ברש"י כת"י). וע' טי"ק בענין חילוק הגירסאות: ב) תיבות ואם נתן מתנה מכל אחד יצא ליתא בכתב"י ובתוספתא פ"ח וכן ליתא בכל דפוסים הישנים. ולהנוסח חטאת [שנאות אב] בודאי הוא מיותר דהיינו ואם נתן ארבע מכולן וכדומה מן התוס' דלא הוו גרסי לה. והכה"ר הוסיפו מרש"י ולדידיה קאי מתנה כו' אחטאת וארבע כו' אעולה (דף"ס). ועי' ש"מ ד"ה ואם נתן, ובמ"ש ובטה"ק ומ"ש: ג) ארבע מתנות מכולן כ"ל (*ש"מ): ד) ל"ל מכולן (ש"מ): ה) דבור זה ל"ל אחר ד"ה ארבע מתנות (צ"ק): ו) ל"ל שתי (צ"ק): ז) מדקתני דלא מעכבי ארבע מתנות (באה"מ). ובש"מ תיקן כנוסח רש"י כמ"ש: ח) ל"ל הלא בשחוטין (ש"מ): ט) סמיכה ידעו לדברי הכל כל"ל (ש"מ). [מיתות לא ידעו ליתא בד"ר]. וגי' ל"ק סמיכה לא יצא כל"ל וסס"ד ומס"ד לדברי ר"א: י) ל"ל בכל (גליון): יא) ל"ל דאיכא שיעורא (ש"מ): יב) להביא ולהתנות במותר כל"ל (ש"מ): יג) תיבות ולא יעשו סמיכה נמתק (צ"ק): יד) לפטור את עצמו כל"ל (ב"ש): טו) משלח אע"פ לא (ב"ש): טז) משלח אע"פ שאינו יכול לסמוך כל"ל (ב"ש): יז) ל"ל מן הבקר (ש"מ והגרי"ב): יח) ל"ל דמדקתני (ש"מ): יט) ל"ל מאי טעמא. וכ"ה בדפוסי הגליה. ובגליון כ' ל"ל מ"מ: כ) בב"ש נוסף להמתין: כא) ל"ל או כגון (ש"מ). [וכל"ק מוסק תיבת בגון]: כב) גי' ש"מ בשעה שמתחנך לעבודה: כג) מדכתיב ובאת שמה והבאתם כל"ל (ב"ש. וכ"ה בתוס' גיטין כח ע"ב): כד) חיישינן שיהיה ראוי לסמיכה כל"ל (צ"ק. וכ"ה בתוס' גיטין שם): כה) ל"ל יכול (צ"ק): כו) עי' בגוס' רש"י כמ"ש (הגרי"ב): כז) מכלן ועד סוף הדיבור הוא מוסגת (ב"ש): כח) מכלן עד סה"ל ליתא בכי"ר: כט) כ"א מעת לעת הילכך אינה צריכה בדיקה הס"ד (כי"ר): ל) בכי"ר ליתא לדיבור זה. אבל להלן גר' חטאת צבור שנתערבה בחטאת יחיד כגון כו':

שיטה מקובצת

חטאת יחיד שנתערב בחטאת צבור. וא"ת הא חטאת יחיד נקבה וחטאת צבור זכר. ותירץ בקונטרס דמשכחת לה בשעיר נשיא בשעירי רגלים דשניהם זכרים: **ואם** נתן ד' מתנות מכולן יצא. פ"ה שתי מתנות לכל אחת וקשה דל"כ הוא כב"ש דאמר לעיל כל הניתנים על המזבח החילון שנתן במתנה אחת כיפר וכחטאת שתי מתנות ועוד דע"כ אתיא כב"ש מדמסיים ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא אלמא דבמתנה אחת כשרה אף בחטאת כב"ה. וי"ל דקאי אארבע מתנות דבריתא יחיד ביחיד וצבור בצבור, ודוחק. ולכן נראה דגרסינן אם נתן מתנה אחת מכל אחד יצא, אי נמי אי נתן שנים מכולן יצא: **בה** ציבור גברי אף יחיד גברי. וה"ק דבלאו האי דיוקא מלי לאוקמי, דהא לא מתוקם אלא בשעיר נשיא כדפירש בקונטרס לעיל: